Vapaaehtoiset korvaamaan kirjastohenkilöstö?

ASIASANA

www.uta.fi/jarjestot/udk/asiasana

4 / 2004 / 2.5,-

Opiskelijoita ei noteerata

Mihin on kadonnut terve järki päätöksenteossa?

Opiskelijoilla loppukiri ennen joululomaa.

STRESSAAKO?

Tampereen Infon laitos menestyi tutkimustason vertailussa

Mikä on Kirjasto- ja Informaatioalan tulevaisuus määrärahojen vähetessä?

Tervettä järkeä etsien

"On jälleen aika vuoden kulutusjuhlan, kierrän kaikki paikat ja perheen säästöt tuhlaan."

Näillä sanoilla alkoi abijoulunäytelmämme muutama vuosi sitten Lukiomme joulujuhlassa.

Parhaillaankin työskennellessäni Rovaniemeläisessä kodinkoneliikkeessä olen saanut seurata tätä hulluudeksikin nimitettyä ilmiötä aitiopaikalta asiakkaita rahastaen.

Olen huomannut vanhempien sponsoroinnin olevan melkoisessa kasvussa kun puhutaan kodinkonehankinnoista opiskelijalle. Se onkin monelle ainoa vaihtoehto elämänlaadun parantamiseen, koska yhteiskunta ei moisia hankintoja avusta. 22% ottaa tosin joka ostoksesta välistä.

Näin itsenäisyyspäivän tunnelmissa sitä miettii, miten huonommin moni asia voisi olla ja kuinka hyvällä pohjalla loppujen lopuksi moni asia meillä on, kun katsoo kokonaisuutta hieman kauempaa.

Olen itse lähtöisin 11-lapsisesta perheestä, jossa on eletty kädestä suuhun vuosikymmeniä. Toki taloudellinen tilanne on helpottunut sitä myötä kun vanhemmasta päästä on muutettu pois kotoa, mutta kakku on jaettu pieniin osiin ja työtä on täytynyt tehdä aina ja harrastukset ja hankinnat kustannettava itse.

Suomalainen hyvinvointijärjestelmä on taannut sen, että kaikki täysikäiset sisarukseni ovat voineet kirjoittaa ylioppilaiksi ja ovat saaneet mahdollisuuden jatkokoulutukseen korkeakouluissa. Jos eläisimme maassa, jota kutsutaan myös Ameriikaksi, ei tällainen olisi ollut mahdollista jo pelkästään suurten lukukausimaksujen vuoksi.

Laskeskelimme joskus isän kanssa että todennäköisesti vain yhdelle meistä olisi voitu kustantaa opiskelupaikka korkeakoulussa. En olisi halunnut olla päättämässä kuka meistä olisi kustannettu.

Tällä hetkellä eletään jonkinlaisessa murrosajassa. Hyvinvointijärjestelmämme kustannukset alkavat olla tuloja suuremmat ja lähivuosina nähdään, millainen kehitys on edessä. Merkit näyttävät siihen suuntaan, että tietynasteinen hyvinvointijärjestelmän alasajo on edessä. Tulevaisuudessa ei ole itsestään selvää, että omat lapseni voisivat nauttia nykyisistä etuisuuksista.

Vai mitä muuta voisi päätellä siitä, kun opintotuki ollaan muuttamassa lainamuotoiseksi, kirjastoihin ollaan rekrytoimassa vapaaehtoisia korvaamaan henkilökunta, irtisanominen on todennäköisempää kuin työsuhteen jatkuminen ja yhä pienempi osa väestöstä päättää yhä enemmän koko väestön asioista?

Se, mikä minua eniten sapettaa tämän ajan ajattelussa, on lyhytkatseisuus. Päätöksiä tehdään yhä hätiköidymmin unohtaen päätösten pitkän ajan seuraukset. Byrokratiaa paikataan suuremalla byrokratialla ja ihmisten yksilöllisyys hukutetaan eri ikäryhmiksi.

Omalle kohdalle sekava byrokratia iski jälleen suunnitellessani asumistukihakemusta. Kävi ilmi, etten ole oikeutettu opintotuen asumislisään, koska vaimoni saa lapsilisää ja minimiäitiyspäivärahaa yhteensä reilut 4000 euroa vuodessa. Taasen jos meillä ei olisi lapsia, saisin täyttä opintotuen asumislisää, vaikka vaimoni tienaisi 15000 euroa vuodessa! Moinen laskuoppi ei käy minun järkeen. Yliopisto-opintojen ja tukirakenteen muutosehdotukset toisivat tullessaan jälleen valtavan määrän turhaa byrokratiaa.

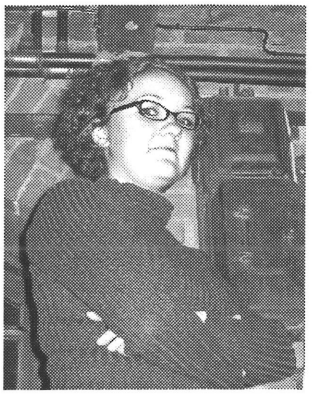
Mihin on kadonnut terve järki päätöksenteosta? Eduskunnasta on tullut pelkkä virkamiesten kumileimasin ja hallituksesta vastuuta pakenevia ahneiden työnantajajärjestöjen sätkynukkeja. En voi kuvata sanoin sitä vitutuksen määrää, kun osoitin eduskunnan edessä mieltäni taannoin yhdessä kymmenien tuhansien muiden opiskelijoiden kanssa ja huomasin, kuinka kuuroille korville vaatimuksemme menivätkään. Paljon puhutaan siitä, että on tärkeää valita työhön sopiva ja pätevä henkilö. Lääkäriksi pääsee ainoastaan koulut käymällä lääkärivalan vannomalla.

Mutta entä päättäjät? Mitä järkeä on siinä, että opetusministeriksi laitetaan entinen sairaanhoitaja (ko. ammattiryhmää lainkaan väheksymättä) ja kulttuuriministeriksi imagon nostatuksen mielessä entinen missi? Ei voi odottaa kovin perehtynyttä päätöksentekoa näin erityyppisellä koulutuksella.

Vai menisitkö itse sellaisen lääkärin hoiviin, joka ei olisi opiskellut itse alaa eikä hänellä olisi alalta kokemusta vaan olisi koulutukseltaan esimerkiksi putkimies?

Pekka Junes
Asiasanan Päätoimittaja

Sivistystä lainalla?

Tamy järjesti 16.11. Yliopistolla *Rajattoman yön* mielenilmaukseksi hallituksen kaavailemia opintoaikojen rajauksia vastaan. Tiivistettynä tapahtuma pohti yleisesityksen ja paneelikeskustelun muodoissa päättäjien iänikuista tahtoa leikata, lisätä lainaa ja kiristää rajauksia. Tästä asiasta on keskusteltu ja väännetty koko vuosi, mutta miksi lopettaa. Kuten Tamykin tapahtumassaan totesi, tämä on väsytystaistelu. Opiskelijoiden oletetaan lannistuvan asian hitaan etenemisen takia ja nöyrtyvän lopulta lähes kaikkeen mahdolliseen. Kiitos, ei. Rajoitukset ynnä muut esitykset eivät todellakaan ole mitään uutta kiusaa opiskelijoille. Ennenkin hallitus on vastaavia esitellyt, mutta vastalausemyrsky on ne kumonnut. Tällä kertaa asia on vain edennyt astetta pidemmälle, kun perustettiin virkamiestyöryhmä asiaa suunnittelemaan. Ovelaa.

Joulu lähenee ja tuo tullessaan kulutusjuhlan myös tänne pohjolaan. Ostoskeskukset pursuavat tonttumusiikin tahdissa hyllyvästä ihmismassasta ja yrität ängetä itsesi sekaan etsiessäsi lahjoja. Saat päähäsi aivan mahtavan lahjaidean, ja pursuat onnesta etsiessäsi sen käsiisi kaupan hyllyltä. Näet hintalapun. Auts! Tämä oli kiertotie taasen opiskelijoiden mahtavaan rahavuoreen, joka on ylitsevuotava (siis pahasti vuotava). Olisi pitänyt viimeistään syyskuussa alkaa opettelemaan pipojen virkkaamista ... Onneksi hallitus keksi ratkaisun myös opiskelijoiden rahahuoliin ja työssäkäyntiin. Mahtavaa, lainasubventio. Tämä esitys tarkoittaa sitä, että kun valmistuu ajoissa, saa omavastuun jälkeen verohelpotusta nostamastaan lainasta. Tämä ei koske korkoja, eikä nykyisiä opiskelijoita, vasta 2005 syksyllä aloittavia. Mikäs sen houkuttelevampaa, kuin nostaa tuhansia euroja opintolainaa saadakseen pienen vähennyksen, kunhan on ensin maksanut parin tuhannen euron omavastuun ja kunhan maksaa lainansa helvetin nopeasti, sillä totta kai tässä on aikarajakin. Sitä en ymmärrä, kuinka hallitusesityksen mukaan tämä vähentäisi opiskelijoiden työssäkäyntiä? Tuloksia subvention toimivuudesta näkyisi vasta kymmenisen vuoden kuluttua, kun

Opiskelijoiden opiskeluja esitys lainasubventiosta ei helpota sitten pätkääkään.

ensi vuonna aloittavat opiskelijat pääsevät lainanmaksuvaiheeseen, mutta sen voin jo nyt todeta, että opiskelijoiden opiskeluja tämä esitys ei helpota sitten pätkääkään. Millä ihmeellä sitä opintolainansa, verohelpotuksineen, edes opintojen jälkeen maksaa, kun palkkakuopassa tullaan työskentelemään? Ja mitä iloa helpotuksia on opintojen jälkeen jakaa, miksei sitä voi antaa opiskeluaikana? Niin, valtion rahoille on varmasti parempaakin käyttöä kuin sivistyksen ylläpito. Eikös samalla voisi yhtäläisen subvention suunnitella esim. työttömille?

Joka tapauksessa, joulu tulee kuitenkin. Tosin ainoa minua koskettava merkki joulun lähentymisestä on tällä hetkellä valtava määrä opiskelutehtäviä, joiden deadline puskee pahasti päälle, kuten aina. Koska tehtävistä on yhtäkkiä kohonnut Mount Blancin korkuinen vuori, en järkytykseltä kykene minkäänlaiseen toimintaan. Työmäärää tuijottaessa alkaa välittömästi ahdistaa ja pyörryttää, jolloin täytyy lopettaa ennen aloittamistakaan. Eihän sitä kannata terveydelläkään leikkiä, sillä onhan kuitenkin se aika vuodesta, jolloin suomalaisista joka kolmas masentuu pimeyden takia. Mahtavia tekosyitä. Olen taas kaksi päivää tuijotellut parin kurssin esseeohjeita saamatta päähäni mitään inspiraatiota. Joka vuosi sama juttu, mutta aina siitä on myös jollain tavalla lopulta selvinnyt eli siinä toivossa eläen...

UDK:n hallituksen toiminta on jo lähes siirtynyt joululevolle. Piakkoin pidettävässä vuosikokouksessa vuoden 2004 edustajisto saa tuttuun tapaan vastuuvapauden ja väistyy uuden hallituksen tieltä. Siispä tässä vaiheessa kiitän kaikkia mainiosta vuodesta, jonka sain viettää UDK:n puheenjohtajana. Ainejärjestön ja laitoksen pikkujouluja odotellessa toivotan hyvää loppuvuotta ja niin edelleen!

Liisa Kumpulainen
hallituksen puheenjohtaja

as
Asiasana

04 / 2004
31. vuosikerta

2 Tervettä järkeä etsien
Koituuko hyvinvointiyhteiskuntamme tuhoksi lyhytnäköinen päätöksenteko ja siitä syntyvä massiivinen byrokratia?
Pekka Junes

3 Sivistystä lainalla?
Käytännön laskuoppia opiskelijan arjesta.
Liisa Kumpulainen

6 FIRE, Tampereen lippulaiva
Mikä on Finnish Information Retrieval Group ja mitä se tekee?
Pekka Junes

9 Cogito ergo sum. Ajattelen, siis olen.
Tampereen Informaatiotutkimuksen laitos menestyi Tampereen Yliopiston tutkimuksen arvioinnissa.
Pekka Junes

10 Sillä ihminen on sitä mitä hän syö
Asiasana keräsi leivontaohjeita perinteisistä jouluherkuista.
Pekka Junes

12 Näköaloja tulevaan työelämään
Informaatiotieteiden työelämäpäivä pidettiin 4.11. Raportti päivästä
Heidi Hongisto

13 Suomi päästä päähän
Kirjastoesittelyvuorossa Hangon Kaupunginkirjasto.
Pekka Junes

14 Terveisiä seminaarista
Opetusministeriö ja Suomen Kirjastoseura etsivät seminaarissaan vastauksia kirjasto- ja informaatioalan haasteisiin.
Janika Asplund

16 Helsinkikatua ei mihinkään
Kirjaesittely vuoden 2004 Finlandiaehdokkaasta.
Juuso Kangasputa

17 Kausi ohi, entä sitten?
UDK:n hallituksen jäsenet muistelevat kulunutta vuottaan hallituksessa
Pekka Junes, Heidi Hongisto, Liisa Kumpulainen, Leena Ketola, Reeta Voutilainen, Juho Friman

20 Lainaustiskillä
Vuoden viimeisen neljänneksen kuumimmat puheenaiheet
Koonnut Pekka Junes

Joulun merkit ovat jo maaliskuussa ilmassa. Marian päivästä on jouluun tasan yhdeksän kuukautta, sillä enkeli-ilmestyksen myötä Maria tuli raskaaksi ja synnytti sitten seimen pahnoille harvinaislaatuisen poikalapsen. Jouluisia ruokaohjeita lukijoillemme. Sivut 10-11.

Nuoren kirjailijan Mikko Rimmisen teos Pussikaljaromaani valittiin vuoden 2004 Finlandiaehdokkaaksi. Kriitikot laidasta laitaan ovat kehuneet kirjaa mestariteokseksi. Kirja-arvio sivulla 16.

Osoite:
c/o Informaatio-
tutkimuksen laitos,
33014 Tampereen
Yliopisto

Sähköposti:
asiasana@uta.fi

Päätoimittaja:
Pekka Junes

Postitus:
Leena Ketola

Kansi:
Pekka Junes

Taitto:
Pekka Junes

Kuvat:
Jaana Kekäläinen
Pekka Junes
PD Photo.org

Painopaikka:
JuvenesPrint,
Tampere 2004

ISSN:
0356-0139

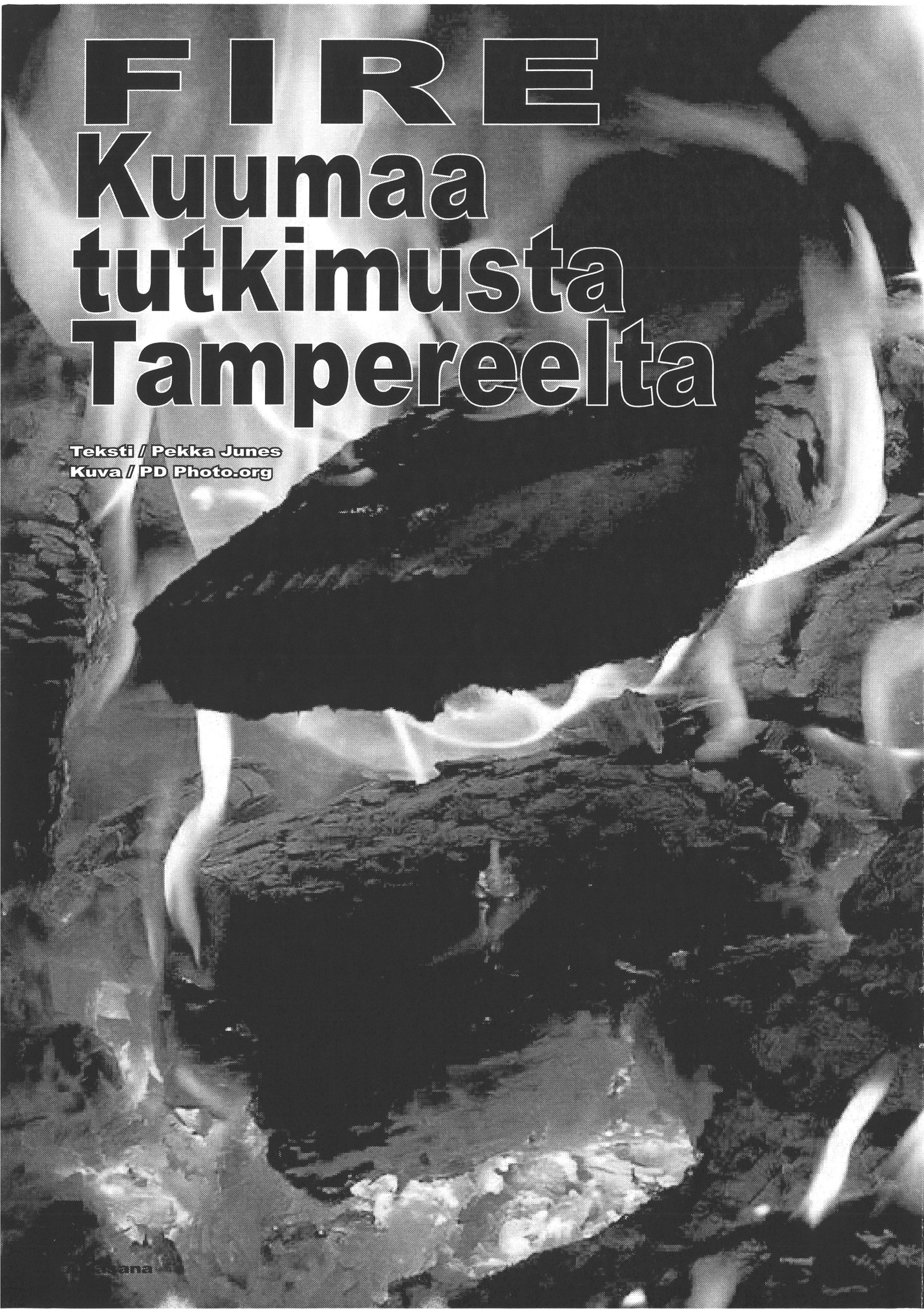
Asiasana on Tampereen Yliopiston Informaatiotut-kimuksen opiskelijoiden ainejärjestö UDK ry:n perustama ja toimittama lehti. Lehti on ilmestynyt vuodesta 1973. Asiasana ilmestyy 4 krt / vuosi.

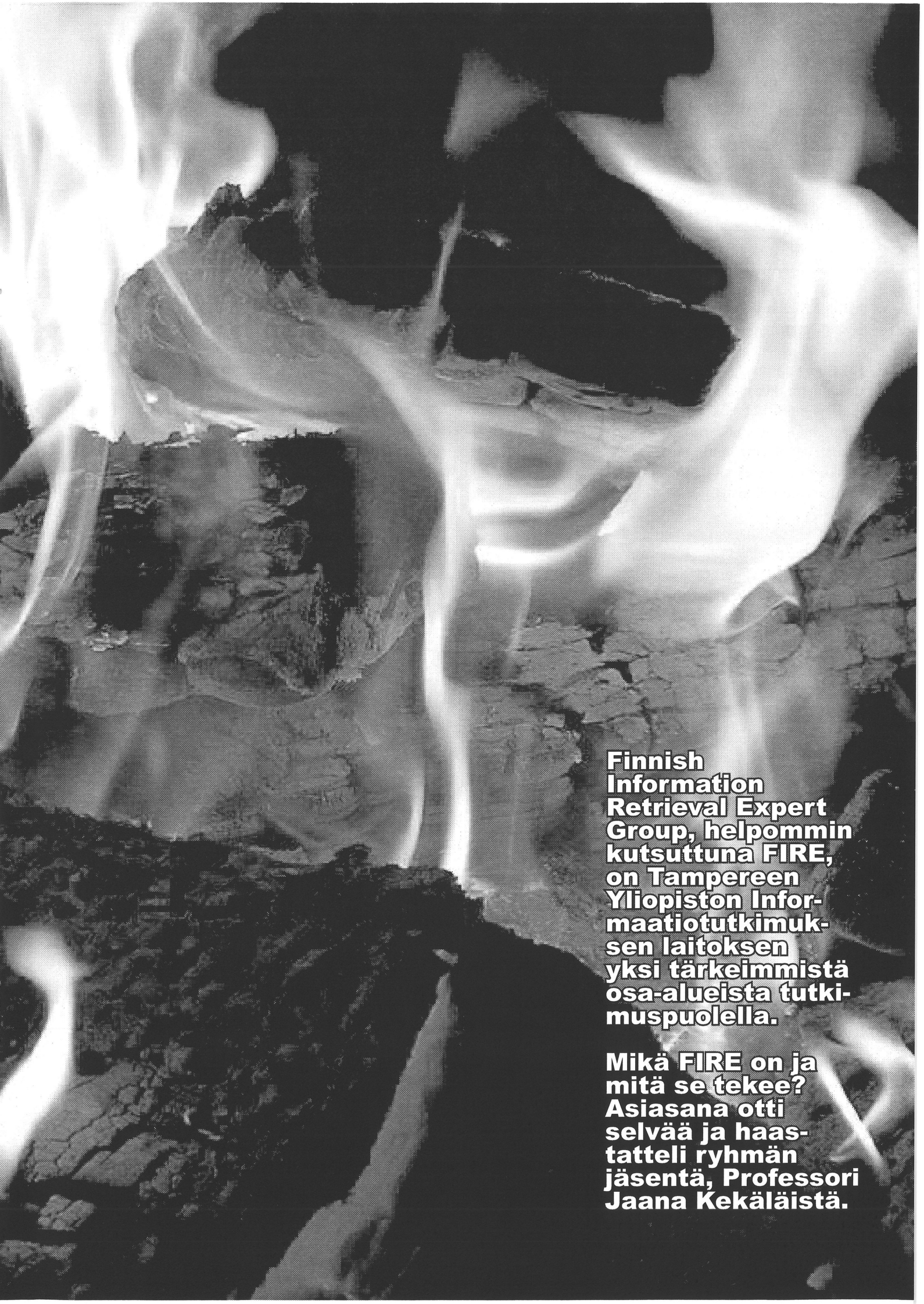
Asiasanan tilaus:

Opiskelijat 8,-/vuosi
Muut 15,-/vuosi

FIRE
Kuumaa tutkimusta Tampereelta

Teksti / Pekka Junes
Kuva / PD Photo.org

Finnish Information Retrieval Expert Group, helpommin kutsuttuna FIRE, on Tampereen Yliopiston Informaatiotutkimuksen laitoksen yksi tärkeimmistä osa-alueista tutkimuspuolella.

Mikä FIRE on ja mitä se tekee? Asiasana otti selvää ja haastatteli ryhmän jäsentä, Professori Jaana Kekäläistä.

Tampereen Informaatiotutkimuksen laitos menestyi hyvin syksyllä 2004 tehdyssä Yliopiston sisäisessä tutkimustason vertailussa. Laitos sijoittui 7 parhaan joukkoon 28 arvioidun laitoksen joukossa. FIRE, Finnish Information Retrieval Expert Group, on laitoksen yksi merkittävimmistä tutkimusryhmistä.

Mikä FIRE on, Professori Jaana Kekäläinen?

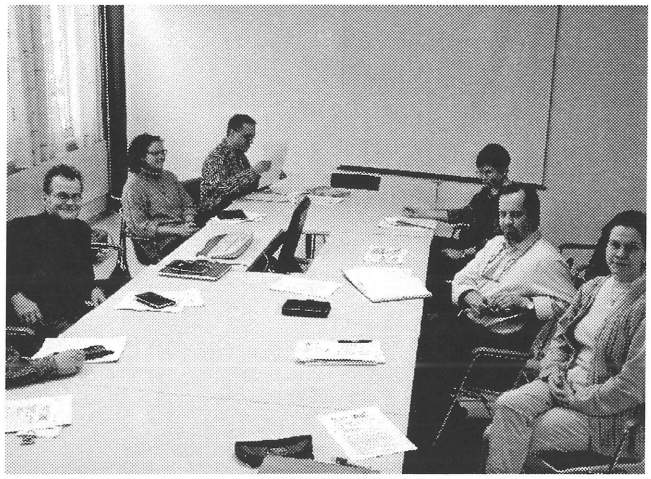
FIRE on vuonna 1990 perustettu tiedonhaun tutkimuksen jatkokoulutusryhmä. FIRE kokoontuu noin kerran kuussa seminaariin, jossa käsitellään jäsenten tutkimusta, käsikirjoituksia tai muita tiedonhakuun liittyviä kysymyksiä.

Ryhmään kuuluu kaikkiaan noin 22 jäsentä, joista yhdeksän on tohtoriopiskelijoita, neljä professoria ja kaksi tohtoria. FIREn piirissä on tehty neljä väitöskirjaa 2002-2004. Kalervo Järvelin, tutkimusryhmän perustaja, on nimitetty akatemiaprofessoriksi vuosiksi 2004-2009.

FIREn toiminnan selkärankana on Tiedonhaun tutkimuslaboratorio, joka perustettiin 1991. Laboratoriossa on palvelin, tietokantoja ja ohjelmistoja. Laboratorio tukee sekä tiedonhaun tutkimusta että opetusta. Laboratoriosta vastaa laboratorioinsinööri (jossa virassa on tällä hetkellä Eija Airio).

...Ja mitä se tekee?

FIREn tutkimus painottuu tekstitiedonhakuun. Vahvoja alueita ovat kieltenvälinen tiedonhaku, luonnollisen kielen käsittely, kyselyjen rakenteet, käsiteperusteinen tiedonhaku, tesaurusten ja ontologioiden käyttö tiedonhaussa. Lisäksi tutkitaan tiedonhaun oppimisympäristöjä. Esimerkkinä tuloksista on mm. Tiedonhakupeli, josta löytyy lisätietoja osoitteesta www.info.uta.fi/qpa.

Myös tehtäväperusteisen ja vuorovaikutteinen tiedonhaun tutkimus on ohjelmassa. Uusina alueina tutkimuksessa on mukana informetriikan ja geenitiedonhaun alaan kuuluvat työt, sekä tiedonhaun ja -hankinnan integroiminen.

FIREn tutkimus painottuu tekstitiedonhakuun.

Onko FIREllä yhteistyötä muiden tahojen kanssa?

FIRE tekee yhteistyötä yliopiston sisällä ennen muuta Tietojenkäsittelytieteiden laitoksen kanssa. Kansainvälisiä yhteyksiä ovat esimerkiksi yhteistyö University of Sheffieldin ja Swedish Institute of Computer Scincen kanssa (mm. EU-projektissa). Kumppanuuslaitoksia pohjoismaissa ovat Tanskan Royal School of Libray and Information Science, Norjan Oslo University Collage, Ruotsin Bibliotekshögskolan i Borås. Yhteistyö koskee tutkija-vierailuja, tutkimusyhteistyötä ja opetusta.

Meneillään olevista hankkeista voisin mainita osallistumisen Suomalaisen semanttisen webin ontologiat -projektiin, kansainvälisiin TRECin Genomic Trackiin (Text Retrieval Conference -- geenitiedonhaun tutkimushanke) ja INEXiin (Intiative for XML Retrieval -- xml tiedonhaun tutkimusta).

Näiden trendikkäiltä kuulostavien lyhenneprojektien lisäksi Kekäläinen haluaa mainita käytännön sovelluksena erityisesti myös Kirjastojen tiedonhakupeli -hankkeen, josta löytyy lisätietoja osoitteesta www.info.uta.fi/qpa/libqpa.

Kekäläisen mielestä suurimpia haasteita ovat FIREn työssä on rahoituksen hankkiminen jatkokoulutettaville ja kansainväliseen tasoon pyrkiminen tutkimuksessa. Kuten yleensä, myös jatkokoulutettavien rekrytoiminen on työn jatkumisen kannalta keskeinen asia.

Cogito ergo sum. Ajattelen, siis olen.

Tampereen Informaatiotutkimuksen laitokselle huippupisteet tutkimuksen arvioinnissa.

Syksyllä 2004 julkaistiin maailmanlaajuinen vertailu eri yliopistojen paremmuudesta. Julkisuudessa pohdittiin suomalaisten yliopistojen huonoa sijoittumista vertailussa. Ilmeisesti tästä sisuuntuneena Tampereen Yliopisto teetti oma-aloitteisesti koko yliopistoaan koskevan tutkimuksen arvioinnin, jonka tavoitteena oli saada ulkopuolinen näkemys tutkimuksen tasosta. Arviointi toteutettiin vertaisarviointina ulkomaisista ja kotimaisista asiantuntijoista koottuja paneeleja käyttäen. Informaatiotutkimuksen laitos sijoittui seitsemän parhaan laitoksen joukkoon 28 arvioidusta laitoksesta.

Arviointi kohdistui vuosien 1999-2003 tutkimustoimintaan ja siinä kiinnitettiin huomiota mm. tuotettujen julkaisujen määrään ja laatuun, jatkokoulutusaktiivisuuteen, kotimaisen ja kansainvälisen yhteistyön ja tutkimuksen vaikuttavuuteen. Arviointi perustui laitoksen toimittamaan aineistoon sekä paneelin tekemään vierailuun. Arvioinnissa otettiin huomioon sekä (I) tutkimuksen taso verrattuna kansainvälisen tutkimuksen tasoon että (II) tutkimuksen yhteiskunnallinen merkitys ja sen vaikuttavuus alan yhteisössä. Arviointiasteikko oli 1-7.

Paneeli totesi, että laitoksen tutkimuskulttuuri on vahva ja korkeatasoinen tutkimuskäytäntö on kiinteä osa laitoksen toimintaa. Laitoksen tutkimus kattaa niin teoreettisen kuin käytännöllisen suuntautumisen. Laitosta kiitetään keskittymisestä valituille osaamisen ydinalueille, joista kahdessa, tiedonhankinnassa ja tiedonhaussa, on saavutettu kansainvälinen asema. Maisteri- ja tohtorikoulutuksesta huolehtiminen takaa tutkimuksen jatkuvuuden, mikä näkyy myös nuorten tutkijoiden keskeisessä asemassa ydinalueilla. Laitoksen yhteistyösuhteet tiedekunnan sisällä ja yleensä Tampereen Yliopistossa ovat hyvät. Kiitosta laitos sai myös hyvin valituista ulkomaisista vierailijoista, jotka ovat täydentäneet laitoksen tutkimusprofiilia vuosien varrella.

Tutkimuksen kansainvälinen taso = 6

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus = 5

Julkaisutoiminnasta arvioinnissa todetaan, että tiedonhaun alalla laitos on saavuttanut erinomaisen kansainvälisen tason ja tiedonhankinnassa sillä on vahva kansainvälinen panos. Lähes kaksi kolmasosaa julkaisuista on ilmestynyt kansainvälisissä huippulehdissä. Varttuneiden tutkijoiden jäsenyydet kansainvälisten lehtien toimituskunnissa ja konferenssien ohjelmatoimikunnissa samoin kuin Kalervo Järvelinin akatemiaprofessuuri ovat osoituksia laitoksen tutkimuksen tasosta.

Laitosta kehotetaan säilyttämään itsenäinen suuntautumisensa ja vahvistamaan asemaansa yliopistossa. Yleisarvostelussa todetaan, että laitoksella on erinomainen kansainvälinen profiili ja se tuottaa merkittävää tutkimusta aloilla, joihin tutkimushenkilöstö on keskittynyt. Myös laitoksen kouluttamien tohtoreiden määrä, 14 viidessä vuodessa, on laitoksen kokoon nähden erinomainen tulos. Tutkimuksen kansainvälinen taso-arviossa laitos sai arvosanan 6 ja Yhteiskunnallinen vaikuttavuus-arviossa arvosanan 5.

Lähde: www.info.uta.fi

SILLÄ IHMINEN ON SITÄ MITÄ HÄN SYÖ

Leivontaohjeita joulukiireeseen

JOULUKINKUN VALMISTUSOHJE

Säilytys ja sulatus

Hanki pakastettu kinkku hyvissä ajoin ennen aattoa. Umpijäässä olevan kinkun sulatus kestää +5 asteen lämpötilassa vähintään kolme vuorokautta. Nosta kinkku keittiön lämpöön 10 tuntia ennen paistamista.

Paistaminen

Työnnä kinkunpaistomittari kiehuvaan veteen. Jos mittari näyttää 100 astetta, se on kunnossa. Laita pyyhitty kinkku paistopussiin ja leikkaa pussin ylin kulma auki. Työnnä paistomittari kinkun paksuimman kohdan keskiosaan. Mittarin kärki ei saa koskettaa luuta eikä silavaa. Paista kinkkua 200 asteisessa uunissa puoli tuntia alaritilällä ja jatka paistamista 100-120 asteessa. Paistoaika on tunti/kilo. Kypsennä kinkkua, kunnes mittari näyttää 75-78 astetta.

Kun otat mittarin pois, tarkista lihasmehusteen väri. Jos reiästä tuleva liemi on kirkasta, kinkku on kypsä.

Kastike

Poista kinkun pinnalta paistunut nahka ja leikkaa se paloiksi. Tyhjennä paisto- pussista kaikki mehut ja maut kattilaan. Anna nahkapalojen kiehua liemessä 10 minuuttia ja siivilöi liemi. Suurusta ohrakkaalla. Jos haluat vähäsuolaisemman ja runsaamman kastikkeen, sekoita 2 desiä Portin Demi-glace -kastikepohjaa liemeen.

Kuorrutus

Levitä sinappia kinkun pintaan parin millin paksuisesti ja siivilöi korppujauhoa päälle miltin kerros. Kuorruta kinkku uunissa 225 asteessa kauniin ruskeaksi.

Voit paistaa kinkun myös ilman paistopussia uunitilällä. Paistolämpötilat ja valmistusohjeet ovat muuten samat. Ilman paistopussia kypsennetystä kinkusta haihtuu kosteutta ja paistolientä kertyy uunipannulle vähemmän.

Säilytä kypsää kinkkua kylmässä. Keitä ajoissa kinkun luista ja tähdepaloista mojova hernekeitto. Pakasta ylimääräiset kinkkupalat sopivan pieninä paloina sekä osa hernekeitosta.

PIPARKAKUT

250 g voita
200 g sokeria
2 dl siirappia
4 tl neilikkaa
4 tl inkivääriä
4 tl kanelia
1 tl muskotipippuria
3 tl soodaa
2 kpl kananmunaa
500 g vehnäjauhoja

Voi, sokeri, siirappi ja mausteet kiehautetaan. Seos vatkataan vaahdoksi.
Seosta jäähdytetään ja siihen lisätään kananmunat hiljalleen hyvin sekoittaen.
Vehnäjauhoihin sekoitetaan sooda ja suola, ja ne lisätään taikinaseokseen hitaasti sekoitellen kunnes taikinasta tulee tasaista. Taikinan annetaan kovettua viileässä seuraavaan päivään. Taikina kaulitaan levyksi, ja piparkakut leivotaan muotilla.
Paista 200 asteessa noin 5 minuuttia.

JOULUTORTUT

300 g margariinia tai voita
5 1/2 dl vehnäjauhoja
1 tl leivinjauhetta
2 dl vettä

Sekoita pehmeä rasva ja jauhot sekä leivinjauhe käsin murumaiseksi seokseksi. Lisää joukkoon vesi. Sekoita nopeasti kädellä tasainen taikina. Kaaviloi taikina levyksi ja taita levystä kolmekerroksinen. Anna taikinan levätä kylmässä ja toista kaavilointi vielä kaksi kertaa.

Täyte:
250 g luumuja
3 rkl fariinisokeria
n. 2 dl vettä tai mehua

Leikkaa luumut suikaleiksi, lisää muut aineet ja keitä täytettä hiljalleen 20 minuuttia. Jäähdytä täyte. Kaaviloi taikinasta noin 21 x 35 suuruinen levy. Jaa taikina taikinapyörällä 7 x 7 cm kokoisiksi neliöiksi.

Leikkaa viillot neliön kulmista keskustaa kohti. Pane täytettä keskelle ja taivuta tortut tähden muotoisiksi. Kostuta liitoskohtia vedellä, jolloin ne pysyvät paremmin kiinni. Voitele tortut munalla. Paista tortut 225 asteen lämmössä noin 15 minuttia.

Lähde: www.finfood.fi

Näköaloja tulevaan työelämään

Infon TEP- päivä järjestettiin 4.11.2004, mitä siitä sai irti?

Informaatiotutkimuksen työelämäpäivä, TEP-päivä järjestettiin tänä vuonna 4.11. Ohjelma alkoi klo 11.15 ainejärjestömme puheenjohtajan Liisan puheenvuorolla ja jatkui klo 15 saakka kuuden vierailijan esityksillä.

Työelämäpäivän tarkoituksena on esitellä meille opiskelijoille alamme työtehtäviä ja antaa näkökulmia mahdollisiin tuleviin työtehtäviimme. TEPissä on perinteisesti ollut esiintymässä sekä yrityssektorin että julkisen sektorin edustajia sekä monipuolisesti henkilöitä sekä arkisto-, kirjasto- että tietopalvelualoilta. Usein esiintyjät itsekin ovat valmistuneet laitokseltamme. Kiinnostavinta TEP-päivässä onkin se, kuinka esiintyjät ovat koonneet tutkintonsa muun muassa sivuaineiden osalta ja kuinka he ovat ajautuneet tämänhetkisiin työtehtäviinsä. Koulutuksen ja tulevien työtehtävien vertailu, se kuinka ne vastaavat toisiaan, kiinnostaa myös monia opiskelijoita. Esiintyjiltä halutaan saada heidän oman kokemuksensa pohjalta vinkkejä siihen, kuinka oma, vielä keskeneräinen tutkinto kannattaisi rakentaa.

Tämän vuoden TEP-päivän esiintyvinä tahoina olivat Anu Hakari Tampereen kaupunginkirjastosta, Sami Serola ja Raija Aaltonen laitokseltamme, Pirkko Mäkelä-Pusa Helsingin yliopiston kirjastosta, Janika Asplund Tampereen yliopiston kirjastosta sekä Mari Kleemola Yhteiskuntatieteellisestä tietoarkistosta FSD:stä. Itse olin paikalla Anu Hakarin, Sami Serolan, Raija Aaltosen sekä Pirkko Mäkelä-Pusan esitysten ajan.

Anu Hakari kertoi työskentelevänsä Sampolan kirjaston Tietotorilla. Tietotorin tarkoituksena on palvella kaupunkilaisia tietokoneen, sähköpostin ja internetin käyttöön liittyvissä kysymyksissä. Anu Hakari kertoi valmistuneensa laitokseltamme informaatikoksi, hänen lisäkseen Tietotorilla työskentelee kaksi tietotekniikan alan koulutuksen saanutta henkilöä. Tietotorilla on 20 asiakkaiden käyttöön tarkoitettua tietokonetta.

Suuri osa Tietotorille tulleista asiakkaista haluaa käytännön opastusta esimerkiksi sähköpostin käytössä. Tietotorin perustamisen taustalla vaikuttikin kaupunginkirjaston Nettinysse-hankeen suuri suosio. Nettinysse on bussi, jonka sisälle on rakennettu 7-10 hengen ryhmille sopivat tietotekniikan perustaitojen opetustilat. Hakarin työnkuvaan kuuluu koululuokille järjestettävä tiedonhaun opetus sekä opetusmateriaalin tuottaminen eri ikäisille kohderyhmille.

Sami Serola kertoi esityksessään tutkijan työstä. Hän työskentelee laitoksellamme tutkijana tiedonhankinnan ja -haun alueella sekä ammatillisen tiedonhaun, erityisesti verkkotiedonhaun piirissä. Lisäksi hän kertoi tekevänsä opetustyötä tutkimuksen ohessa silloin tällöin. Serolan mukaan tutkijan työssä on sekä hyviä että huonoja puolia. Hyvänä puolena hän näki mahdollisuuden tutkia itseä todella kiinnostavaa aihetta ja tehdä työtä sen parissa. Huonoina puolina hän mainitsi epäsäännöllisen työajan; sen, että työstä on mahdotonta irrottautua vapaa-ajalla ja että tutkimustyössä on jatkuvasti "kiinni". Myös tutkijan taloudellinen tilanne on Serolan mukaan melko heikko. Serola kehui laitoksemme hyvää työilmapiiriä ja mahdollisuutta saada kollegoilta tukea tutkimuksen teon prosessissa.

Helsingin yliopiston kirjastoa, Suomen kansalliskirjastoa työpaikkana oli esittelemässä kirjaston hallinto- ja kehittämispalveluyksikössä työskentelevä suunnittelija Pirkko Mäkelä-Pusa. Mäkelä-Pusa kertoi kirjaston tarjoamista työmahdollisuuksista melko yleisellä tasolla eikä hänen esityksessään tullut tarkemmin ilmi, millaisia työtehtäviä kirjaston työntekijät käytännössä tekevät tai kuinka he ovat kouluttautuneet työtehtäviinsä.

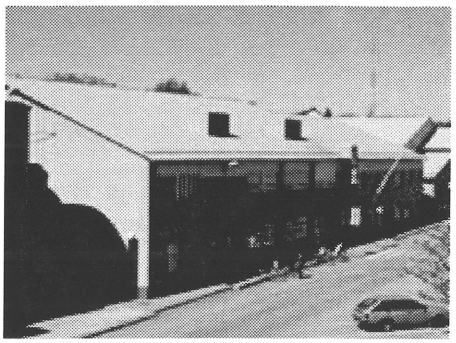
Mäkelä-Pusa kertoi Kansalliskirjastossa olevan monenlaisia, eri aloihin liittyviä työtehtäviä. Kirjasto tarjoaa työntekijöilleen mahdollisuuden erikoistua tiettyä aihepiiriä koskeviin spesifeihin kokoelmiin, esimerkkinä Amerikka-kokoelma sekä erilaiset yksityishenkilöiden kokoelmat. Erikoistumisen seurauksena Mäkelä-Pusa näkee osaamisen ja tietämyksen keskittymisen, joka tulee ajankohtaiseksi kysymykseksi työntekijöiden siirtyessä työtehtävistään eläkkeelle. Prosessissa keskeinen kysymys on tietämyksen ja työkäytäntöjen siirtäminen toiselle työntekijälle. Kirjastossa onkin pyritty osaamisen jakamiseen muun muassa työkierrolla, jonka puitteissa työntekijät voivat tutustua muiden yksiköiden tarjoamiin työtehtäviin.

TEP-päivässä oli tällä kertaa melko alhainen osanotto, en osaa arvioida oliko kyse sattumalta huonosti sopivasta ajankohdasta vai mistä. Esitykset olivat mielenkiintoisia ja uskon, että tapahtumalla olisi ollut tarjottavaa useammallekin kuulijalle. Itse osallistuin viimeksi TEP-päivään ensimmäisenä opiskeluvuotenani ja koin että nyt, kolmantena vuotenani, oli vielä mielekkäämpää osallistua tapahtumaan. Kokemukset opiskelusta ja alan töistä ovat herättäneet kysymyksiä koskien tulevia uravalintojani ja tämänhetkistä opiskeluani. Lisäksi ne tuovat näkökulmaa, jonka pohjalta esiintyjien kertomuksiin ja kokemuksiin suhtautuu eri tavalla ja esiintyjiltä osaa myös kysyä itseä askarruttaneita kysymyksiä. Koinkin työelämäpäivän kiinnostavana katselmuksena alamme tämänhetkiseen työelämän kenttään ja sen tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Teksti: Heidi Hongisto

Suomi päästä päähän

Esittelyssä Hangon Kaupunginkirjasto

FAKTAA:

- Asukkaita Hangossa 9999, joista 54% suomenkielisiä ja 44% ruotsinkielisiä
- Kirjasto perustettu vuonna 1876
- Muutto uusiin tiloihin vuonna 1989
- Henkilökunta:
  - /2 kokopäiv. kirjastonhoitajaa
  - /2 osa-aikaeläkeellä
  - /3 kokopäiv. kirjvirkailijaa
  - /1 osa-aikaeläkkeelää
- Lainauksia/asukas 13,43
- Nidemäärä n. 88 500
- Lainaajia 4350
- Hankinta 1900 (kirjoja)
- Lainaukset yhteensä 134 308 kpl
- Talousarvio:
  - 2004 400 000€
  - 2005 380 000€

Kirjastonjohtaja Inger Lundqvistin terveiset:

Kaikki hallintokunnat kärsivät talousvaikeuksista, joten ei tunnu siltä että kirjastolta karsitaan enemmän kuin muilta koska se ei tuo tuloja. Yki osa-aikaeläkkeellä olevasta kirj.hoitjista jää eläkkeelle kesällä 2005 eikä uutta palkata (ilmeisesti näin, koska rahaa ei ole saatu). Kuulemme LUKAS-kirjastoryhmään ja se helpottaa tilannetta.

TERVEISIÄ SEMINAARISTA

Kävin pitämässä opiskelijan puheenvuoron *Vastaako koulutus työelämän tarpeita? Kirjasto- ja informaatioalan tulevaisuuden haasteita* –seminaarissa, joka pidettiin 28.-29.10.2004 Helsingissä. Tilaisuuden järjestivät Opetusministeriö ja Suomen kirjastoseura. Seminaarin puitteet olivat varsin juhlavat, torstaina paikkana oli Balderin sali ja perjantaina Säätytalo. Torstaipäivän luennoista kuulin puolet ja perjantaina olin paikalla koko päivän. Opiskelijapuheenvuorot ajoittuivat seminaarin jälkimmäiselle päivälle. Esittelen seuraavaksi lyhyesti seminaarin antia, sillä esille tuli runsaasti opiskelijoita ja tulevia informaatioalan työntekijöitä kiinnostavaa asiaa.

Seminaaripuheenvuoroissa kartoitettiin informaatioalan koulutusta ja työelämää monelta eri kantilta. Tampereen informaatiotutkimuksen laitokselta olivat puhumassa amanuenssi Raija Aaltonen, joka oli tehnyt vertailun kirjasto- ja informaatioalan koulutusohjelmista yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa, ja professori Eero Sormunen, joka puhui informaatiotutkimuksen laitoksen monenlaisista opiskelijoista, pää-, sivu-, täydennys- ja JOO-opiskelijoista, sekä tulevan tutkintorakenneuudistuksen tuomista muutoksista.

Seminaariin oli kutsuttu edustajia muistakin informaatioalan koulutusta tarjoavista korkeakouluista ja oppilaitoksista, kuten Oulun yliopistosta, Turun ammattikorkeakoulusta ja Keravan ammattiopistosta. He antoivat puheenvuoroissaan konkreettista tietoa opetuskäytännöistä eri koulutusasteilla.

Pirkko Lindberg Oulun yliopistosta kertoi puheenvuorossaan informaatiotutkimuksen tilanteesta Suomessa. Hän oli vertaillut informaatiotutkimus-oppiaineen keskeisiä sisältöjä Tampereen yliopistossa, Oulun yliopistossa ja Åbo Akademissa. Informaatiotutkimuksen laitos on näissä yliopistoissa sijoittuneena eri tiedekuntiin. Tampereella informaatiotutkimus kuuluu informaatiotieteiden tiedekuntaan, Oulussa humanistiseen tiedekuntaan ja Åbo Akademissa taloudellis-valtiotieteelliseen tiedekuntaan (Ekonomisk statsvetenskapliga fakulteten). Tämä selittääkin osaltaan niitä painotuseroja, joita informaatiotutkimuksella oppiaineena on näissä eri yliopistoissa. Lindberg oli lisäksi listannut aiheittain Oulun yliopiston ja Tampereen yliopiston informaatiotutkimuksen laitoksilla tehtyjä graduja ja väitöskirjoja.

Suunnittelija Jussi Tanner Opetusministeriöstä puhui Bolognan prosessista ja tutkinnonuudistuksen sisällöstä. Bolognan prosessin tavoitteena on yhdenmukaistaa eurooppalaisten maiden korkeakoulurakenteita. Suomen kork eakoulujärjestelmässä tämä tarkoittaa kaksiportaiseen tutkintorakenteeseen siirtymistä. Tutkinnonuudistus tulee nähtävästi voimaan Suomessa elokuussa 2005.

Korkeakoulujen arviointineuvoston puheenjohtaja Ossi V. Lindqvist kertoi korkeakouluopetuksen muutoksista pidemmällä aikavälillä. Hänen puheenvuoronsa antoi keskusteluun mielenkiintoista, historiallista näkökulmaa. Lindqvist analysoi yliopiston ja korkeakoulujen muutoksia viime vuosikymmenten aikana. Korkeakouluopetus on viime aikoina monimuotoistunut ja uusia opetusmetodeja on syntynyt. Myös opetuksen laatuun kiinnitetään yhä enemmän huomiota.

"On tärkeää jatkaa oppimista työpaikalla esimerkiksi osallistumalla erilaisiin henkilöstökoulutuksiin ja –palavereihin, jolloin saadaan tuntumaa organisaation hiljaiseen tietoon."

Seminaarikeskusteluun saatiin myös kansainvälistä ulottuvuutta. Kirjastotoimentarkastaja Barbro Wigell-Ryynänen oli selvittänyt kirjastohenkilöstön pätevyysvaatimuksia Euroopassa, erityisesti Pohjoismaissa. Eroja maiden välillä todellakin on tässä suhteessa, sillä esimerkiksi Ruotsissa ei ole olemassa muodollista kirjastonhoitajan pätevyyttä.

Kulttuuriasiainneuvos Kirsti Kekki ja projektisihteeri Carita Lindholm Opetusministeriöstä olivat laatineet Suomen yleisille kirjastoille osoitetun kyselyn, jossa tiedusteltiin henkilöstön eläkkeelle jäämistä vuosina 2005-2013. Kyselyssä kartoitettiin kirjastoammattilaisten jäämistä eläkkeelle eri tason tehtävistä: kirjastotoimenjohtajan tehtävistä, yliopistotutkintoa, ammat tikorkeakoulututkintoa ja opistotason tutkintoa vaativista tehtävistä.

Kyselyssä oli myös selvitetty asia asiakaslukukohtaisesti. Suurimmissa kaupungeissa kirjastotoimenjohtajista jää eläkkeelle kyseisenä aikana 83,3 prosenttia, mikä olikin ehkä yllättävin tässä kyselyssä esille tullut asia.

Seminaarissa puhuttiin myös parhaillaan vireillä olevan palkkausjärjestelmäuudistukse n tuomista muutoksista. Jaakko Korpisaari Akavan Erikoisalojen Keskusliitosta puhui kirjastotyön vaativuuden arvioinnista ammattiyhdistyksen näkökulmasta. Uuteen tehtäväkohtaiseen palkkausjärjestelmään kuuluu uutena asiana tehtävien vaativuuden arviointi. Ikälisien tilalle tulevat henkilökohtaiset lisät. Korpisaari esitti myös havainnollisia kaavioita kirjastoalan peruspalkkajakaumasta ja palkkakehityksestä.

Seminaarissa julkaistiin Kirjastonhoitajien säätiön julkaisema kirja *Parempia palkkoja kirjastoihin! Kansainvälisiä palkkakampanjoita 2000-luvulla.* Kirjan on laatinut kirjastoasiantuntija Tuula Haavisto. Kirjassa esitellään kansainvälisiä esimerkkejä kirjastoalan palkkakampanjoinnista. Teoksen tavoitteena on korjata epäsuhtaa, joka meillä Suomessa on kirjastonhoitajan tehtävän vaatiman korkean koulutuksen, työn vaativuuden ja palkkauksen välillä. Kirjan kansainväliset esimerkit ovat Pohjoismaista, Iso-Britanniasta, Yhdysvalloista ja Australiasta. Lisäksi kirjasta löytyy kolme suomennettua kirjastoalan palkkakamppailuopasta: tanskalainen, ruotsalainen ja amerikkalainen. Näitä oppaita voidaan käyttää konkreettisena apuna kirjastonhoitajien edunvalvonnassa.

Eduskunnan kirjaston johtaja Tuula H. Laaksovirta piti puheenvuoron johtajien rekrytoinnista. Laaksovirran mukaan johtajan valinnassa on tärkeää suunnata katse tulevaisuuteen ja valita johtotehtäviin henkilö, joka pystyy vastaamaan tehtävistä tulevaisuudessa, ei pelkästään nykytilanteessa. Tärkeää on myös rekrytoida henkilö juuri tiettyä tehtävää varten, jolloin pätevyysvaatimukset harkitaan tehtäväkohtaisesti.

Me opiskelijat esiinnyimme paneelissa, jossa kukin kerroimme opiskelupaikastamme noin kymmenen minuutin puheenvuoroilla. Muiden opiskelijoiden näkökulmat olivat erittäin kiinnostavia. Omassa puheenvuorossani painotin sitä, että Tampereen yliopistosta valmistuu osaavia informaatioalan ammattilaisia.

Suurimmissa kaupungeissa kirjastotoimen-johtajista jää eläkkeelle vuosina 2005-2013 83,3 prosenttia,

Informaatiotutkimuksen opiskelijoilla on mahdollisuus erikoistua tiettyyn alueeseen informaatiotutkimuksen oppiaineen sisällä. Tampereen yliopiston vapaa sivuaineoikeus antaa opiskelijalle mahdollisuuden sisällyttää tutkintoonsa sivuaineita monista eri tiedekunnista, minkä ansiosta opiskelija voi valita itselleen järkevän oppiaineyhdistelmän.

Itselläni on pääaine humanistisessa tiedekunnassa ja informaatiotutkimus on laajana sivuaineena. Kerroin myös informaatiotutkimuksen pääaineopiskelijoiden suosituimmista sivuaineista. Lisäksi kerroin tietokantaprojektista esimerkkinä hyvästä, käytännön ja teorian yhdistävästä opintokurssista, sekä harjoittelujaksostani, jonka kautta pyrin vastaamaan kysymykseen siitä, miten hyvin informaatiotutkimuksen laitokselta saadut opit ovat tukeneet työelämässä toimimista.

Mainitsin myös esitykseni lopuksi elinikäisen oppimisen teeman: on myös tärkeää jatkaa oppimista työpaikalla esimerkiksi osallistumalla erilaisiin henkilöstökoulutuksiin ja –palavereihin, jolloin saadaan tuntumaa organisaation hiljaiseen tietoon.

Tässä olivat seminaarin keskeiset puheenaiheet pähkinänkuoressa. Suosittelenkin lämpimästi tutustumaan seminaarimateriaaliin tarkemmin opetusministeriön nettisivuilla http://www.minedu.fi/opm/kulttuuri/kirjastot/perustietoa/seminaarit/seminaarit2004/28_29102004/materiaali.html Sieltä löytyvät lähes kaikkien seminaariesiintyjien puheenvuorot, myös opiskelijapuheenvuoroja. Sivuilta löytyvät tässä artikkelissa mainitsemani tilastot, taulukot ja selvitykset, korkeakoulu- ja oppilaitosvertailut, eläkekyselyn tulokset, tietoa palkkausjärjestelmäuu distuksesta ja muuta mielenkiintoista.

Janika Asplund

Helsinginkatua ei mihinkään

Vuoden 2004 Finlandia-ehdokkaaksi valittu Pussikaljaromaani on Mikko Rimmisen esikoisromaani. Aikaisemmin hän on julkaissut kaksi runokokoelmaa, *Jännittävää olisi nähdä pihalla lintuja* (Tammi 2001) sekä *Sumusta pulppuavat mustat autot* (Tammi 2003). Helsinkiläinen Rimminen on syntynyt vuonna 1975, joten hän kuuluu nuoren polven kirjailijalupauksiin.

Pussikaljaromaani kertoo yhden päivän tapahtumista Helsingin Kalliossa. Siinä seurataan kolmen kaveruksen, Marsalkan, Lihin ja Hennisen päivää krapulaisesta aamukahvista Helsinginkadun lippakioskilla aamuöiselle Linnunlaulun sillalle.

Nimensä mukaisesti romaanissa juodaan pussikaljaa, istutaan baarissa ja päädytään yllättäviin tilanteisiin. Ei pidä kuitenkaan luulla, että kirja kuuluisi samaan kategoriaan mm. Juha Vuorisen Juoppohullun päiväkirjojen kännäys & örvellys -saagojen kanssa. Rimminen ei kertaa kirjassaan kaljoittelun ympärille muodostunutta urbaanilegenda-arsenaalia vaan luo mainion aikalaiskuvauksen tyylikkäällä tavalla.

Pussikaljaromaani on ennen kaikkea romaani Kallion kaupunginosasta. Rimmisen viipyilevä teksti saa – ainakin Kalliossa asuneen lukijan – matkaamaan mielessään noille kaduille. Lukiessa tulikin mieleen, miten tämä kirja puhuttelee lukijaa, jolla ei ole kokemusta tästä kaupunginosasta?

Tyylikeinona Rimminen on häivyttänyt kertojan ja jättää kolmen sankarin täysin taustat avoimeksi; konkreettista romaanissa on vain Helsingin kirjavin kaupunginosa kaikessa kauneudessaan ja rumuudessaan. Rimmisen käyttämä kieli ja lauseet yhdistävät modernin ja urbaanin ilmaisun yllättävän älykkääseen ja jopa vanhahtavaan ilmaisuun.

Kielellinen skaala ulottuu honottavan ja suhisevan teinin nokkelasta mutta debiilistä sanailusta akateemisen löpinän kautta nostalgiseen suomielokuva-kieleen. Todellinen tämän päivän Kallio on täynnä 20+ -nuorisoa, joka täyttää päivänsä istumalla baareissa, puistoissa, missä tahansa toteuttamassa itseään puheella, loputtomalla puheella. Rimmisen oivallus on ehdottomasti tuon puheen dokumentointi romaanin muodossa.

Kriitikkojen vuolaasta ylistyksestä päätellen Rimmisen esikoinen löytänee paikkansa ajankuvausten kaanonissa. Se tullaan muistamaan teoksena, joka kuvaa kirjallisesti ansiokkaalla tavalla nuorten kaupunkilaisten aikuisten elämää. Tässä romaanissa on mielestäni tavoitettu ikäluokkamme henkeä tavalla, joka saa Levottomat-sarjan tyyliset elokuvat näyttämään entistä naurettavammilta.

Juuso Kangaspunta

Mikko Rimminen, Pussikaljaromaani. 330 s. Teos 2004.

Kausi ohi, entä sitten?

UDK vm. 2004 muistelee, mitä vuoden aikana tapahtui. Mitä tuli tehtyä omalla vastuualueella ja jäikö jotain vielä tehtäväksi?

Lehti uusiksi, kävi miten kävi.

Oma pesti Asiasanan Päätoimittajana alkoi silkasta uteliaisuudesta ja koska muita halukkaita ei ilmoittautunut. Ja koska keskustelussa oli myös lehden lakkauttaminen tekijän puutteessa, ajattelin kokeilla mihin sitä pystyy. Minun järkeen ei mahtunut ajatus, että lakkautettaisiin ainejärjestömme taloudellinen selkäranka.

Lehdenteko lähti käyntiin suurin ajatuksin ja vähin taittotaidoin. Tämä on neljäs lehti jota taitan elämäni aikana, nytkin melkoisella kiireellä lastenhoidon ohessa öisin.

Tavoitteenani oli uudistaa lehden ulkoasu ja tuplata tilaajamäärä vuoden 2004 loppuun mennessä. Näissä tavoitteissa onnistuimme varsin mainiosti. Ja mieltä lämmitti erityisesti Asiasanan nousu Aviisin ainejärjestölehtiarvioinnissa puolestatoista tähdestä kolmeen ja puoleen, kun vertailtavana oli vuoden 2004 ensimmäinen ja kolmas numero. Lisäksi täytyy mainita ansioksemme, että Asiasanaa lainattiin eri lehdissä ja foorumeissa useaan otteeseen vuoden aikana.

Tästä on seuraavan hyvä jatkaa. Minä poistun takavasemmalle. Perhe ja opiskelu odottaa.

Pekka Junes

KOKEMUKSIA YMPÄRISTÖVASTAAVAN PESTISTÄ

Olen toiminut UDK:n ympäristövastaavan ominaisuudessa hallituskauden 2004. Opiskelen tällä hetkellä kolmatta vuotta ja tämä oli ensimmäinen kauteni UDK:n hallituksessa. En uskaltanut mennä hallitukseen ensimmäisenä opiskeluvuotenani, sillä koin olevani liian kokematon tms. hallitustehtäviin. Olin myös varma, että hallitustehtävät veisivät hirmuisesti aikaa. Lupauduin oikeastaan vain sillä ehdolla, että voisin saada sellaisen vastuualueen joka ei teettäisi aivan kamalasti hommia.

Olen ollut kiinnostunut ympäristöasioista jo pidempään, joten ympäristövastaavan pesti tuntui läheiseltä ja sopivalta. Olin myös käynyt Tamyn ympäristöjaostossa (ymppäjaosto) jo ensimmäisen opiskeluvuoteni aikana, joten sekin homma oli tuttua. En oikein edes osannut ajatella itselleni muuta vastuualuetta, joten ympäristövastaavuus "luovutettiin" minulle hallituksemme ensimmäisessä kokoontumisessa jossa jaoimme vastuualueet.

Ympäristövastaavan pesti on varmastikin yksi "kevyimmistä" vastuualueista. Kaikilla ainejärjestöillä ei edes ole ympäristövastaavaa, ilmeisesti vastuualuetta ei koeta tärkeäksi. Itse kävin ympäristöjaoston kokoontumisissa, joita järjestetään noin kerran kuussa Yo-talon kokoushuoneessa. Paikalla ovat ympäristöjaoston puheenjohtajat, mahdollisia vierailijoita sekä muiden ainejärjestöjen ympäristövastaavia ja muita kiinnostuneita. Jaostossa käyminen on mukavaa, kiinnostavan tiedon lisäksi tarjolla on iltapalaa. Ympäristöjaosto järjestää myös pikkujoulut. Olen osallistunut myös ympäristöjaoston ekskursioille, muun muassa Ympäristötietokeskus Moreenian esittelyyn sekä turvesauna-iltaan.

Jaostojen lisäksi suunnilleen kerran lukukaudessa Ekokampuskoordinaattori järjestää ympäristövastaavien yhteisen tapaamisen. Keväällä tapaamisessa olivat mukana myös laitosten ympäristövastaavat. Kokoontumisessa keskusteltiin ympäristökysymyksistä laitosten arjessa ja Ekokampuksen roolista yliopistolla. Syyskauden tapaaminen (joka itse asiassa on tänään) on tarkoitettu ainoastaan ainejärjestöjen ympäristövastaaville.

Kokoontumisten lisäksi olen välittänyt ympäristöjaoston Gaia-postituslistan viestejä edelleen UDK-listalle. Olen toiminut ns."suodattimena", eli lähettänyt viesteistä eteenpäin ne, joiden koen olevan tärkeitä / kiinnostavan UDK:laisia. Olen levittänyt laitoksellemme erilaisten ympäristöön liittyvien tapahtumien (muun muassa Pyöräilypäivä, Ympäristöpäivät) julisteita ja flyereita. Olen myös yrittänyt innostaa UDK:laisia mukaan ymppäjaoston toimintaan - tosin huonolla menestyksellä, mistä olen hieman pettynyt.

Vaikutin UDK:n toiminnassa ainejärjestökahvi-asian tiimoilla. Ehdotin, että käyttäisimme Reilun kaupan kahvia ja teetä sekä sijoittaisimme kestäviin mukeihin kertakäyttömukien sijaan. Molemmat sinänsä pienet ehdotukseni menivät läpi, joten olen tyytyväinen panokseeni tällä alueella. Mielestäni ympäristöön liittyviin seikkoihin vaikuttaminen lähtee juuri pienistä teoista ja parannuksista.

Heidi Hongisto

Pj:n kausi2004

Puheenjohtajan pesti on ollut kokonaisuudessa mielestäni vallan mainio, joskin tehtävää on ollut laidasta laitaan. Päätyönä on kuitenkin lähinnä ollut kaikkitietävyys yliopistossa tapahtuvista asioista, joka tarkoittaa, että tapahtumien seuraaminen silmät (ja korvat) tarkkana ja niistä tiedottaminen on ollut välttämätöntä.

Toiseksi, tehtäviini on kuulunut kokouksien suunnittelu sihteerin kanssa yhteistyönä ja itse kokoustilanteiden vetäminen. Informaatiotutkimuksen laitoksen kanssa olen luonnollisesti ollut paljon tekemisissä. Myös toiminnasta raportointi ja yhteydenpito Tamyyn kuluu osaksi pj:n ominaisuuksia. Ainejärjestöjen puheenjohtajien neuvostossa (APN) Tamyn edustajiston kanssa on ennen kaikkea pohdittu ja kauhisteltu hallituksen esityksiä opintoaikojen rajauksesta ja lainasubventioita, joka tamyn mukaan on suoraa heitä lainaten: "enemmän perseestä kuin paska". Tamy onkin ideoillaan työllistänyt ainejärjestöjä erinäisiin mielenilmauksiin vuoden aikana, joihin on myös UDK:lta pyritty saamaan omat edustajansa paikalle. Näiden lisäksi olen tietenkin osallistunut UDK:n ja informaatiotutkimuksen tapahtumiin ja niiden järjestelyihin, kuten kaikki muutkin hallituslaiset mahdollisuuksien mukaan.

Ajan käytön kanssa on tietty ollut hieman vaikeuksia, kun tehtävää olisi oman opiskelun lisäksi paljon ja vuorokaudessa vain rajallinen määrä tunteja(kellä ei sitten muka olisi?). Tähän jonkin asteisena ratkaisuna on käytössäni ollut ihana delegointi, jota tosin pitäisi harjoitella vielä hieman ahkerammin sen sujuvuuden saavuttamiseksi. Loppujen lopuksi puheenjohtajalla on tietenkin lopullinen vastuu ainejärjestön kaikesta toiminnasta ja sen sujumisesta. Vaikka se kuulostaa ehkä hieman ahdistavalle, ei minulle ainakaan sen takia ole aiheutunut hermoromahdusta, kiitos muiden hallituslaisten, jotka ovat hoitaneet hommansa. Tärkeintä on ennen kaikkea ollut UDK:n edun ajaminen ja esiintuominen kaikessa mahdollisessa.

Puheenjohtajan roolissa on tietenkin saanut tutustua moniin uusiin ihmisiin ja asioihin, joihin ei välttämättä muuten olisi törmännyt. Tämä on luonnollisesti hyvä asia. Ja onhan se jo pelkästään siistiä, että voi ilmoittaa olevansa pj!

Liisa Kumpulainen

"Enemmän perseestä kuin paska"

-Liisa Kumpulainen-

"On harvinaisen mitätön olo huomatessaan yli kymmenen tuhannen opiskelijan äänen kantautuvan kuuroille korville."
- Reeta Voutilainen"

Kahvinkeittoa, postitusta ja pöytäkirjoja

Hallitusurani toinen ja samalla myös viimeinen vuosi on sujunut leppoisissa merkeissä. Kuluneen vuoden toimin UDK:n sihteerinä, Asiasanan postitusvastaavana sekä viikoittaisten ainejärjestökahvien puolivirallisena sumppivastaavana. Kaikki toimet ovat olleet oikein mieluisia ja omalla tavallaan haastavia.

Tehtävistä vaativin on tänä vuonna varmaankin ollut Asiasanan postittaminen, sillä uuden päätoimittajan myötä lehden levikki on noussut huimasti ja postituspäivänä töitä on riittänyt. Tarkkuutta vaativa puuha on kuitenkin opettanut myös paljon uutta, ja mieluinen on ollut bonuksena tuleva ilmainen Asiasanakin. Sihteerintoimi taas on ollut pesteistäni ehkä kiintoisin - ainejärjestön asioista pysyy hyvin selvillä kokouskutsuja ja pöytäkirjoja kirjoitellessa, ja muotoseikat tulevat samalla tutuiksi. Ja kokouksissa on aina mukavaa! Leppoisinta on ollut keskiviikkoisin ainejärjestökahveilla, kiitokset siitä kuuluvat kaikille kahvittelijoille.

Hallitustoiminnan jättäminen on ollut vaikea päätös, mutta opinnot alkavat vaatia aikaa yhä enenevässä määrin, ja täytyyhän sitä tehdä tilaa uusille hallituslaisillekin. Neiti Lemon siis kiittää mukavasta vuodesta kanssahallitustaan sekä vielä kerran kaikkia ainejärjestökahveille osallistujia, ja tietenkin myös Asiasanan tilaajia! Taaack!

Leena Ketola

Ainejärjestötyökö turhaa?

Aloitin opintoni informaatiotutkimuksen laitoksella syksyllä 2003 ja ensimmäinen vuosi yliopistossa ja UDK ry:n hallituksessa onkin kulunut mukavasti ja nopeasti lähinnä yliopistomaailmaan ja uusiin ihmisiin tutustuessa. Opintoviikkoja on toki kertynyt, mutta en lähtisi ylpeilemään saavutuksillani. Vastuullani on ollut tasa-arvo- ja sosiaalipoliittisen vastaavan tehtävät, lisäksi olin kuluneen syksyn aikana mukana tutortoiminnassa.

Kuluneelta vuodelta on jäänyt päällimmäisenä mieleen ja ehkä myös hieman hampaankoloon keskustelu lainasubventiomallista sekä opintoaikojen rajaamisesta. En usko, että on vielä liian myöhäistä kerrata tässä yhteydessä viimekeväisiä tunnelmia.

Keväällä 2004 kävimme joukolla Helsingissä kertomassa päättäjille mielipiteemme opintoaikojen rajaamisesta sekä niistä turhista lupailuista, joita opiskelijoiden opintososiaalisen tilanteen parantamiseen oli alun perin kaavailtu. Kuunneltuamme kaunisteltuja puheita siitä, miten "me ajamme opiskelijoiden etua, mutta nuo sitä ja tätä" palasimme kotokyläämme pettyneinä. Usko mielenosoituksen voimaan oli menetetty. Voin kertoa, että on harvinaisen mitätön olo huomatessa yli kymmenen tuhannen opiskelijan äänen kantautuvan kuuroille korville.

Nyt kun Vanhasen hallituksen lakiesitys opintoaikojen rajaamiseksi on valmisteltu eduskuntaa varten ja opintolainavähennystyöryhmä on luovuttanut muistionsa, olo tuntuu jotenkin tyhjältä, kuin kaikki olisi jo sanottu ja se kaikki olisi ollut turhaa. No, ei toivoa vielä ole menetetty.

En malta olla kysymättä tässä yhteydessä, että jos opintoaikojen rajaus astuu voimaan ja lainasubvention hyöty on sidottu määräajassa valmistumiseen, onko kellään enää tulevaisuudessa aikaa paneutua järjestötoimintaan ja vapaaehtoistyöhön, jolla tämänkin lehden toiminta onnistuu? Vanhasen luulisi tietävän kahdentoista opiskeluvuotensa jälkeen, mikä merkitys järjestötoimintakokemuksella on. Tai onko kellään enää varaa uhrata aikaa elämään, hankkia lapsia ja työkokemusta tai auttaa sairastunutta läheistä? Hallituksen kaavailemilta opintoputkimaistereilta tuskin liikenee opiskeluaikanaan ylimääräistä aikaa kiirehtiessään valmistumaan ettei uhkaava opintolainataakka kasva liiallisuuksiin ja lainasubvention hyödyt katoa korkojen alle.

Kaikesta huolimatta vuosi 2004 UDK ry:n hallituksessa on ollut vähintäänkin mielenkiintoinen ja antoisa sekä ehdottomasti positiivinen kokemus.

Haluan kiittää itseni, UDK ry:n sekä Asiasanan puolesta päätoimittaja Pekka Junesta hienosta suorituksesta lehden parissa! Kiitos.

Kirjoittaja ei aio olla ns. ikuinen opiskelija.

Reeta Voutilainen

Tuutorointi

Tuutorointi lähti vauhtiin tunnelmallisella kokoontumisella monille hyvin tutussa klubi-nimisessä annis-keluravintolassa. Koska tuutorit peräti tajusivat ettei uudet opiskelijat välttämättä ole Tamperelta tai tunne tätä Manchesteriksin kutsuttua kaupunkia, suoritettiin kokoontuminen rautatieasemalla. Apuna tunnistamisessa käytettiin allekirjoittaneen sohertamaa mahtavaa ja informatiivista kylttiä. Väkeä jopa raahautuihin paikalle yhden ison pöydän verran ja tilaisuus oli leppoisa ja rauhallinen.

Seuraavana päivänä alkoi tuutoroinnin "pakollinen osio". Tuutor-ryhmät, kierrokset yliopistolla ja "mitä mä teen näiden kurssien kaa?" Syksyn mittaan erilaisia tapahtumia järjestettiin vaihtelevalla osanottajamäärällä. Pelailtiin Trivial Pursuittia, tutustuttiin yliopiston mysteerisiin sokkeloihin ja välillä jopa istuttiin iltaa.

Nyt täytyy mainita että uusien opiskelijoiden diversiteetti (mitä se nyt ikinä tarkoittaakaan) oli niin suuri että yhteisen hauska järjestäminen oli hankalaa. Toivottavasti tuutoroinnista oli edes jollekulle hyötyä ja iloa. Minulla oli ainakin kivaa.

Digitaalinen UDK 2005

Järjestömme nettisivut ovat kamalassa kunnossa. Opiskelemamme alan johdosta tämä on meille myös imagokysymys. Olen kuluttanut ylimääräistä aikaani suunnittelemalla uusia verkkosivuja, ja aikaa ei ole liiaksi joten edistyminen on ollut hidasta. Tarkoitus olisi saada uudet verkkosivut käyttöön vuoden 2005 alussa. Peräänkuulutan tässä myös sähköpostilistojen oikeaoppista käyttöä. UDK-lista@uta.fi on yleinen tiedotuskanava jonne tulleisiin viesteihin EI vastata listalle, lista ei ole keskustelua varten. Luokkataistelu@uta.fi on tarkoitettu kaikille opiskelijoille keskusteluun, jossa siis viesteihin vastataan suoraan listalle. udk@uta.fi on hallituksen sisäinen lista johon lähetetyt postit ohjautuvat kaikille hallituksen jäsenille.

Uusien verkkosivujen yhteyteen on suunnitelmissa ns. keskustelufoorumi. Eräät tahot ovat valittaneet minulle ettei sähköpostilistoille lähetettyjä "mitä mieltä olet lainasubventiosta" -viestejä kukaan kommentoi, joten kokeillaan josko foorumi jossa on mahdollista keskustella myös anonyymisti virittäisi keskustelua. Keskustelua on tällä hetkellä tärkeää! Meidän tulevaisuudesta päätetään ja meilla on oikeus ja velvollisuus sanoa mielipiteemme.

Juho Friman
Tuutor-vastaava, "kv-vastaava" ja udk-nörtti

LAINAUSTISKILLÄ

"Olemme valmiita kirjaston puolesta kokeilemaan yhdellä alueella uudenlaista vapaaehtoistyötä. Keski-Espoon kirjastoon saa ilmoittautua avustamaan nykyisten aukioloaikojen ylläpidossa. Tarvitsemme apua nuorison kirjastonkäytön ohjaukseen, palautettujen kirjojen logistiikkaan, lehtien järjestelyyn iltaisin ja lauantaisin. Kiinnostuneet voivat ilmoittautua allekirjoittaneelle puhelimitse tai sähköpostilla."

Keski- ja Pohjois-Espoon aluekirjastonjohtaja Sunniva Drade Länsiväylä-lehdessä

ME STALLARIT

Ihmisiä joutui mielisairaalaan eikä ilman itsemurhiakaan selvitty. Mutta pahimpia olivat poliitikot. Eduskunnassa tehtailtiin "rauhanaloitteita", joiden tehtävänä oli rajoittaa Neuvostoliiton arvostelua. Vielä opetusministerinä **Ulf Sundqvist** kiitteli opiskelijoita, jotka vaativat oppikirjoihin ankaraa sensuuria.

Ex-stallari Ilkka Kylävaara muistelee taistolaisaikoja

SÄÄSTÄ JA TOTEUTA HAAVEESI

"Et sinä paljon katsele tiliotettasi", totesi Sampo Pankin virkailija 68-vuotiaalle eläkeläiselle, kun hän tuli kysymään, miksi hänen tililtään oli lyhennetty pankin toimesta kahtena kuukautena yhteensä 1690 euroa vieraan ihmisen lainaa.

EDULLISTA KAUPPAA

"Meillä ei maksa mitään sellainen, mitä meillä ei ole", vastasi kyläkauppias Rovaniemen maalaiskunnassa asiakkaalle, joka kertoi, että olisi saanut toisesta liikkeestä saman tuotteen halvemmalla, mutta siellä ei sitä ollut.

YLÖJÄRVI, TUO KUNTOILIJOIDEN PARATIISI

Ylöjärven kaupunki suosii työntekijöitä, joilla on terveet elämäntavat. Hyvällä kuntotestillä voi tässä kaupungissa saada palkankorotuksen ja tupakoimaton jyrätä tupakoitsijan työhaastattelussa. Seuraavaksi Ylöjärven kaupunki aloittaa tositv-sarjan, jossa vanhukset kilpailevat vanhainkotipaikasta. Tervein vanhus voittaa ja muut passitetaan kotihoitoon.

VR ULKOISTI TYÖNTEKIJÄNSÄ

VR-Rata luotti viime tippaan ja tarjous pohjoisen ratojen kunnostamisesta myöhästyi 10 minuuttia asetetusta takarajasta. Lähes 300 tyontekijää on vaarassa menettää työpaikkansa tämän vuoksi.VR-Radan toimitusjohtaja Teuvo Sivunen lohduttaa, että yhtiö aikoo tulevaisuudesssakin noudattaa vastuullista henkilöstöpolitiikkaa kilpailuttaessaan urakoitaan.

SÄHKÖPOSTIN AIKA OHI?

Tänä vuonna yksi 16:sta sähköpostiviestistä sisältää viruksen. Vuosi sitten yksi 33:sta viestistä kantoi virusta. 73 prosenttia sähköpostista on tänä vuonna ollut roskaa.

Tietoturvayhtiö MessageLabsin tiedote

PORNOMOGULI SUOMEEN?

Amerikkalainen pornomoguli Larry Flynt ilmoitti presidentinvaalien alla, että hän aikoo karistaa kotimaansa tomut jaloistaan, jos istuva presidentti George W. Bush valitaan uudelleen.

USKOTKO YLILUONNOLLISEEN?

Tiedebarometri 2004-kyselyssä selvisi, että reilu kolmannes suomalaisista pitää telepatiaa todellisena ilmiönä, vaikkei sitä ole voitu tieteen keinoin todentaa.